

Erick og Ingrid Struckmanns Naturfredningsfond
Masnedøgade 20
2100 København Ø

Dato

26. januar 2025

Sagsnr.

01.05.08-P25-4-25

NATUR OG VAND

Torvet 2
3600 Frederikssund

Telefon 47 35 10 00

www.frederikssund.dk

CVR-nr.: 29 18 91 29

Bank 4319-3430270303

Dispensation fra § 3 i naturbeskyttelsesloven til udsåning på overdrev på Eskilsø

Afgørelse

Frederikssund Kommune har den 4. august 2025 modtaget ansøgning om dispensation fra § 3 i naturbeskyttelsesloven til at udså frø fra vilde planter på et ca. 2 ha stort areal på matr.nr. 1a Eskilsø, Selsø.

Formålet er at fremme en mere artsrig overdrevsflora på Eskilsø og udsåning anbefales i Aarhus Universitet, DCEs rapport:

Basisundersøgelse til evidensbaseret naturforvaltning på Eskilsø fra 2023.

Frederikssund Kommune giver hermed dispensation efter naturbeskyttelsesloven til udsåning af frø fra vilde planter på tidligere dyrkede arealer nu vejledende registreret som overdrev på Eskilsø. Der gives dispensation til udsåning på et areal øst for klosterruinen og et mindre areal på den sydlige del af øen.

Der er i afgørelsen lagt vægt på, at udsåning anbefales af DCE for at forbedre biodiversiteten/naturtilstanden. Vi lægger vægt på, at arealerne blev dyrket intensivt for 20 år siden og før, samt at naturtilstanden i dag, som følge af dette, er ringe på arealerne.

Projektet gennemføres i samarbejde med Nationalpark Skjoldungernes Land og er støttet af Den Danske Naturfond.

Dispensationen gives på følgende vilkår:

Telefontid:

Mandag 09.00 - 14.00
Tirsdag lukket
Onsdag 09.00 - 14.00
Torsdag 09.00 - 14.00
Fredag 09.00 - 12.00

Se øvrige åbningstider
på www.frederikssund.dk

-
- At projektet skal udføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet og i nedenstående afsnit: Projektbeskrivelse af udsåning og baggrund for ansøgningen
 - At de vilde frø stammer fra overdrev/enge i Frederikssund Kommune eller kommuner nær Roskilde Fjord.
 - At projektarbejde i beskyttede naturområder udføres så skånsomt som muligt og der benyttes maskiner med lavt marktryk for at undgå dybe aftryk.
 - At arealerne efterfølgende driftes ved kvægafgræsning i minimum 5 år. Overgræsning skal undgås.
 - At der ikke må foretages nogen form for terrænændringer
 - At eventuelle fremspirende invasive arter efterfølgende bekæmpes på arealerne

Kommunens afgørelser om dispensation eller afslag på dispensation kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Se Bilag 1 for klagevejledning.

Dispensationen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

Projektbeskrivelse af udsåning og baggrund for ansøgningen

Ansøger skriver: "Erick og Ingrid Struckmanns Naturfredningsfond søger hermed om dispensation fra naturbeskyttelseslovens §3 til at udså frø fra vilde planter på et tidligere dyrket område på Eskilsø.

Hovedparten af dette område er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, men er domineret af fløjlsgræs og er relativt artsfattigt. Botaniker fra WSP har således vurderet, at området er det mest velegnede område på Eskilsø til at udså vilde frø og den nuværende naturtilstand er vurderet at være ringe.

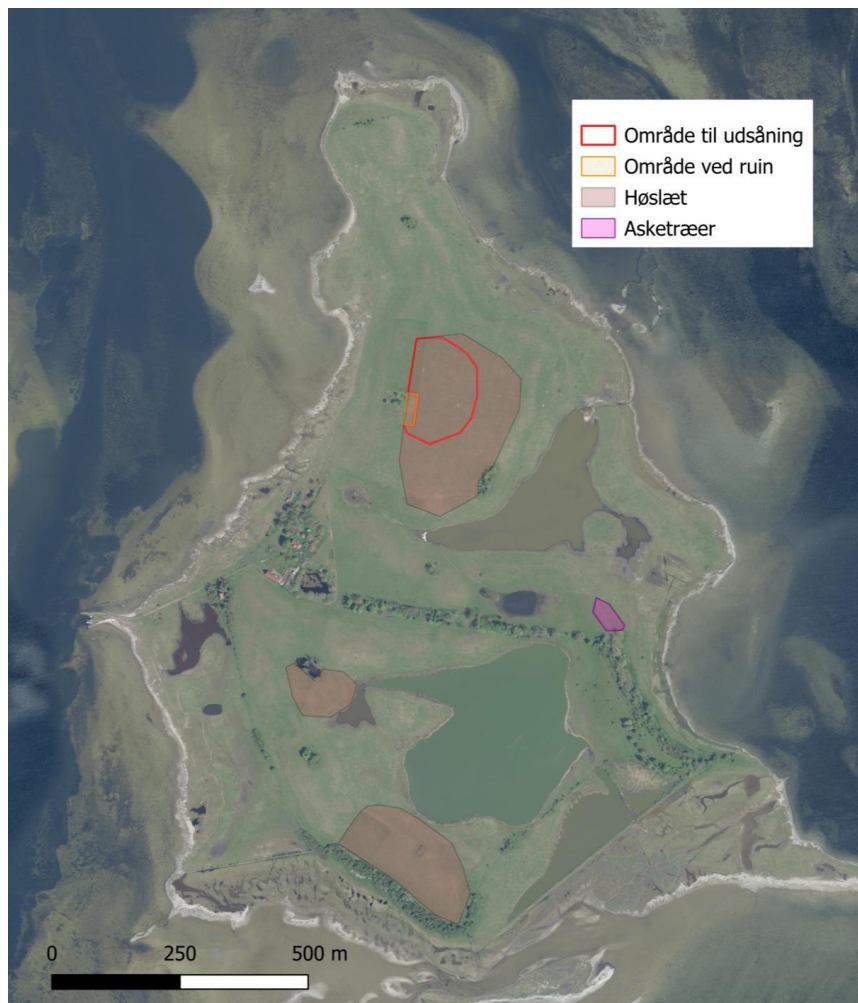

Fig. 1: Kortbilag fra ansøgningen – område til udsåning.

Formålet er at fremme en mere artsrig overdrevsflora på Eskilsø og dette tiltag med assisteret spredning er baseret på anbefaling fra Aarhus Universitet, DCE, jf. vedlagte *Basisundersøgelse til evidensbaseret naturforvaltning på Eskilsø* fra 2023. På side 32 fremgår således, at: *"Etablering af naturlig vegetation er også afhængig af spredningskilder for planterne. Etableringsfasen for planter er et kapløb, hvor de sjældne planter ofte taber til de mere almindelige arter, hvis frø også er mere talrigt til stede i landskabet (Török m.fl. 2011). Der mangler generelt natur af høj kvalitet og dermed også spredningskilder for mange sjældne planter på Eskilsø. Vi anbefaler derfor assisteret spredning af sjældne planter fra lokale overdrev og enge omkring fjorden."*

Frøene vil blive indsamlet på områder i nærheden, formentlig Jægerspris Skyde- og Øvelsesterræn. På baggrund af anbefaling fra WSP vil det blive tilstræbt at indsamle frø fra arter, der vokser på kalkholdig jord, for at fremme og geografisk udvide de kalkoverdrev, der allerede findes på den kalkholdige jord på Eskilsø. Det kan f.eks. være stor knopurt, due-skabiose, blåhat, bredbladet timian, rundbælg og blågrøn star. Andre

typiske arter på kalkrige overdrev er stivhåret kalkkarse, bakkestilkaks, nøgleblomstret klokke, vårstar, dansk kambunke, stivhåret borst, seglsneglebælg, tyndakset gøgeurt, salepgøgeurt, stor gøgeurt, bakkegøgeurt, bibernelle og opret hejre.

Inden udsåning vil området blive pløjet (almindelig landbrugspløjning) og harvet et antal gange”.

Ansøger oplyser i øvrigt i mail at: ”Der har været en række overvejelser om mulighederne for høst af græs eller hø. Konklusionen er blevet at det er ca. 20 år siden der sidst har været landbrugsdrift med anvendelse af gødning og pesticider på Eskilsø, og at det derfor vurderes at være ret så marginalt, hvad der kan fjernes af næringsstoffer ved evt. høst af græs/hø.

Problemet er endvidere at evt. høst af hø/græs skal ske på en ø, hvilket betyder store omkostninger til leje af maskiner etc. Da det afhøstede materiale ikke rummer nogen (foder-)værdi, skal materialet enten deponeres på Eskilsø eller alternativt transporteres bort fra øen. Det er vurderingen at deponering vil være en dårlig og uacceptabel løsning og at transport væk fra øen vil være en meget stor tillægskostning, som fonden ikke umiddelbart kan finde økonomi til”.

DCE rapport

DCE anbefaler assisteret spredning af sjældne planter fra lokale overdrev og enge omkring fjorden.

DCE anbefaler genopretning af naturlig lav næringsstatus og naturlig vegetation. De anbefaler, at man prioriterer assisteret spredning af frø, hø eller tørv til arealer, hvor man har afskrællet topjorden, for at få den bedste effekt. DCE skriver, Der er andre indikationer på at vegetationen er kulturpræget, fx at vi finder meget få sjældne og truede arter (rødlistede planter og ”stjernearter”), hvilket kan skyldes både tidligere gødsning, men også tidligere omlægning, tilsåning eller spredningsbegrænsning og intensiv græsning.

DCE anbefaler også helårsgræsning og ansøger har oplyst, at man vil arbejde mod dette mål på hele øen.

DCE har også undersøgt forekomst af gødningsbiller, bier og sommerfugle på Eskilsø. Der er fundet 5 arter af gødningsbiller, 4 arter af bier og 8 arter af sommerfugle. Alle de fundne gødningsbiller, bier og dagsommerfugle er almindelige og ikke truede arter.

Det centralt beliggende område udpeget af WSP fremgår af figur 6 i *Botanisk notat Eskilsø, 2025* fra WSP ("område til udsåning" + "område ved ruin") og er på i alt ca. 2 hektar.

Fig. 2. Kortet viser den centrale del af Eskilsø og klosterruinen. (Figur 6 i WSP rapporten.) Øst for klosterruinen er der et stort område med dominans af fløjsgræs. En del af dette område er valgt som det bedste sted til udsåning, markeret med rødt omrids. Klosterruinen er indhegnet og den østligste del af denne indhegning bør indgå i området hvor der bliver udsået arter, markeret med gul skravering.

Det rødbrune område er domineret af fløjsgræs, og WSP anbefaler, at der skal være høslæt eller indhegnes så kvæget kan græsse mere intensivt netop her.

Ved kommunal besigtigelse den 16. juni 2025 og 10. nov. 2025 er det vurderet, at areal på ca. 1.800 m² nord for en række vedplanter på den sydlige del af øen også kan benyttes til udsåning, såfremt det viser sig at være relevant for projektet med at forbedre biodiversiteten på øen. Arealet er præget af næringskrævende arter som fx brændenælde og vurderes at være af ringe naturværdi på grænsen til at skulle udtages af registreringen.

Fig. 3. Areal til mulig udsåning af vilde frø fra overdrev.

Den vejledende registrering af beskyttet natur på Eskilsø

På Eskilsø findes store arealer, der tidligere var dyrkede marker. Det fremgår af luftfoto fra 1979-2006 at særligt de centrale områder af øen blev intensivt dyrket i denne årrække.

De centrale områder blev, på baggrund af luftfotos, udpeget som fersk eng i 2013 i forbindelse med den landsdækkende gennemgang. Der blev ikke foretaget nogen naturbesigtigelser i forbindelse med den vejledende registrering af fersk eng. Disse arealer med fersk eng er ændret til overdrev efter besigtigelse og rapport om naturen på Eskilsø af WSP i 2024.

Det er vurderet, at størstedelen af øen rummer arealer med natur, der er omfattet af § 3. Øen rummer overdrev i naturlig udvikling fra dyrket mark til et relativt varieret plantesamfund med mange overdrevskaraktistiske arter. De samme arter går igen over hele øens højere liggende områder, dog med forskellig hyppighed.

Naturen er af ringe til moderat kvalitet hvad angår de nyudviklede overdrev, og dispensationen skrives på disse forudsætninger. Store områder af øen er gennemgået med henblik på at identificeres arealer, hvor floraen eventuelt kan hjælpes på vej ved at udså frøblandinger af naturligt hjemmehørende arter.

Der er udført kommunal naturbesigtigelse den 16. juni og den 10. nov. 2025 på Eskilsø i forbindelse med dette og andre naturgenopretningsprojekter.

I forbindelse med Novana overvågningen og § 3 besigtigelser i perioden 1995- 2025, er der ikke fundet særligt følsomme arter (2 stjernede arter) og kalkoverdrevene i henholdsvis syd og nord er registreret til at have en moderat tilstandsklasse (Figur 6).

Begrundelse

Det følger af naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 1, at der ikke må foretages ændring i tilstanden af søer, moser, enge og overdrev, der hører under beskyttelsen. Kommunen kan dog i særlige tilfælde give dispensation til ændringer jævnfør § 65. Det gælder især projekter, der kan forbedre naturen.

Forbuddet mod tilstandsændringer i NBL [§ 3](#) bunder i en generel samfundsmæssig interesse i, at de beskyttede naturtyper opretholdes.

Vi vurderer, at arealernes placering på en ø og det tætte græsdekke er en hindring for spredning af mere nøjsomme og værdifulde arter.

I tiden efter opdyrkning af markerne på Eskilsø har almindelige arter som fløjlsgræs, lancet vejbred og rød svingel fået etableret sig først og bedst, da forholdene har været til det og frø har været tilstede i jorden.

Eskilsø har været drevet som landbrug i en årrække og derfor er der ikke så meget tilbage af den oprindelige frøbank. Særligt på højbundsarealer forsvinder frøbanken hurtigt, og allerede efter 5 års dyrkning er de fleste græslandsarter forsvundet fra frøbanken.

Det vides ikke, om der ved ophør af intensiv dyrkning har været udsået en græsblanding med baggrund i et behov for høslæt. En sådan udsåning kan have indeholdt kamgræs og fløjlsgræs da de ses overalt på øen. Græsserne dominerer og arealerne har dermed en lavere artsdiversitet.

De tidligere omlægninger af arealer til høslæt eller dyrkning af marker har været negativt for udvikling af natur på Eskilsø. Her ses luftfoto fra 1989 og 2004.

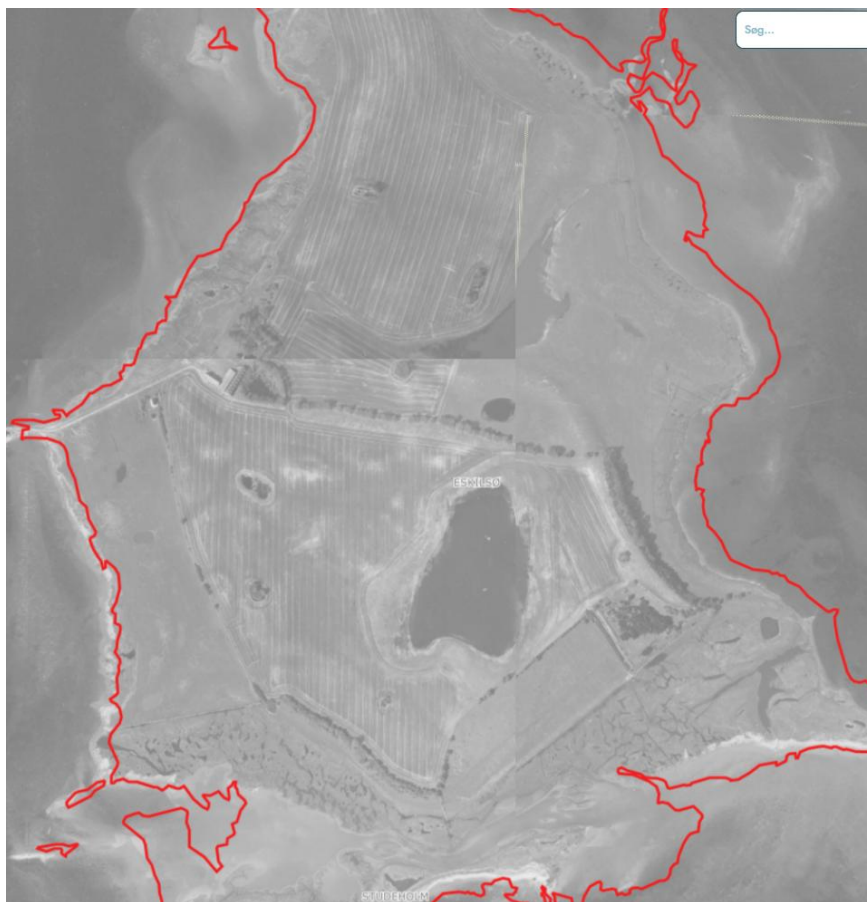

Fig 4. Luftfoto 1989: Eskilsø med dyrkede marker

Fig. 5 Luftfoto 2004: Eskilsø med dyrkede marker

Det er ofte ikke tilstrækkeligt at tage arealer ud og udså dem med vilde planter, da de uden forvaltning vil gro til i konkurrencestærke almindelige arter som ofte vil udkonkurrere de udsåede planter. Derfor stiller vi vilkår om, at den igangværende naturpleje med græssende dyr på øen fastholdes i mindst 5 år.

Rådgiver WSP har besigtiget øen i juni 2025. De skriver:
"Overordnet set er øens vegetation godt i gang med en naturlig udvikling fra dyrket mark til et relativt varieret plantesamfund med mange overdrevskaraktistiske arter som f.eks. alm knopurt, eng-gedeskæg, rødknæ, kamgræs, almindelig kællingetand, græsbladet fladstjerne, mark-rødtop og mange flere.

Det er typisk de samme arter der går igen over hele øens højere liggende områder, dog med en vis variation i de forskellige arters hyppighed fra område til område. Dvs. i nogle områder er f.eks. lancetvejbred meget dominerende med indslag af andre arter, mens andre områder er domineret af f.eks. fløjlsgræs med indslag af andre arter".

Det er vurderet, at øens højereliggende arealer har en naturværdi på ringe-moderat.

Vi vurderer, at de nye overdrevsområder har et stort naturpotentiale for en god tilstandsklasse ved jordbearbejdning, assisteret frøudspredning med følsomme arter samt efterfølgende naturpleje med afgræsning med kvæg. Det nuværende plejetiltag med ca. 20 år afgræsning, har på nuværende tidspunkt, vist en positiv effekt, men plejen vurderes ikke at være nok til, at kunne nå en god tilstandsklasse uden supplerende plejetiltag. De nye overdrevs områder med udsåning vil på sigt også virke som en frøpulje for følsomme arter til de eksisterende overdrev og dermed skabe mere robusthed og sammenhæng for overdrevsområder med høj naturkvalitet på øen.

Særligt manglen på et rigt og varieret blomsterflor begrænser fødegrundlaget for bestøvende insekter, f.eks. sommerfugle, bier og svirrefluer.

Vi vurderer, at udsåning af vilde frø fra overdrev i samme region vil understøtte og fremskynde en positiv udvikling af tilstanden af naturen på Eskilsø. Der vil være tale om frø fra lokale donorlokaliteter og vi har dermed taget højde for frøenes oprindelse ved vilkår om at de udtages i kommuner nær Roskilde Fjord.

Vi vurderer, at udsåningen vil øge biodiversiteten og vil bidrage til at øge naturtilstanden på øen sammen med andre naturplejeprojekter som fx stenstrøning, som kommunen også har givet dispensation til.

Internationale naturbeskyttelsesområder og Bilag IV-arter

Jævnfør bekendtgørelse nr. 1098 af 21.08.2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, skal der foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Der kan endvidere ikke gives tilladelse, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyre- og plantearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Arealet ligger i Natura 2000 område nr. 136, Roskilde Fjord og Jægerspris Nordskov. Habitat område nr. 120, Roskilde Fjord. Udpegningsgrundlag for habitatområdet kan ses i Bilag 2.

Området er specielt udpeget for at beskytte levesteder for ynglefugle og de marine naturtyper bugter, vige og sandbanke samt på land de vidtstrakte strandenge langs kysten.

Arealerne udpeget til udsåning af vilde frø fra overdrevsplanter ligger ikke i eller i umiddelbar nærhed af områder med habitatnatur. Arealet i den sydlige del af Eskilsø ligger 120 meter fra habitatnaturtypen kalkoverdrev og 40 meter fra habitatnaturtypen strandeng, men begge områder er afskærmet fra udsåningsarealet af læhegn af blandede buske og træer.

Natura 2000 planen for Roskilde Fjord og Jægerspris Nordskov har en overordnet målsætning om at arealet af kalkoverdrev søges udvidet, og at der så vidt muligt skabes sammenhæng mellem forekomsterne.

Vi vurderer, at udsåning af frø fra vilde planter fra overdrev ikke er i strid med målsætningerne for Natura 2000 område Roskilde Fjord.

Vi vurderer, at projektområdet ikke rummer naturtyper eller levesteder for arter på udpegningsgrundlaget for Natura 2000 området og at projektets udførsel ikke vil have en påvirkning ud i habitatnatur. Vi vurderer derfor, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af Natura 2000 områdets 1330 strandeng og 6210 kalkoverdrev. Der er ikke krav om en habitatkonsekvensvurdering, da vi har vurderet, at projektet ikke medfører væsentlig påvirkning af Natura 2000 området.

Det vurderes, projektet ikke vil have en væsentlig påvirkning af eventuelle bilag IV arter i området ved pløjning, da der ikke er oplagte biotoper for padde på arealerne.

Ansøger skal være opmærksom på vandrende padde ved pløjning og harvning. Naturbeskyttelseslovens § 29 a siger, at de beskyttede arter, må ikke slås ihjel eller forstyrres med skadelig virkning for arten eller bestanden.

Der skal ikke fældes træer ved projektets udførsel, så der er ikke risiko for skade på yngle- eller rasteområder for flagermus.

Det er vurderet af rådgiver Amphi Consult, at det godt kan udelukkes, at der lever markfirben på Eskilsø.

Vi vurderer samlet set, at det ansøgte, ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt eller medføre beskadigelse/ ødelæggelse af plantearter eller

yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Figur 6: Kort over habitatnatur på Eskilsø i Natura 2000 område Roskilde fjord.

Lovgivning

Det følger af naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 1, at der ikke må foretages ændring i tilstanden søer, moser, enge og overdrev, der hører under beskyttelsen. Kommunen kan dog i særlige tilfælde give dispensation til ændringer jævnfør § 65.

Dispensationen gives i medfør af naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2, jf. § 3 stk. 2.

Dispensationen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Hvis vi modtager klager, vil du blive orienteret. Dispensationen kan i så fald ikke udnyttes, før klagesagen er afsluttet.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år, jævnfør naturbeskyttelseslovens § 66 stk. 2.

Dispensationen vedrører alene beskyttet natur. Andre tilladelser efter anden lovgivning kan være nødvendige.

Frederikssund Kommune har vurderet, at projektet ikke kræver landzonetilladelse.

Hvis man støder på fortidsminder i forbindelse med arbejdet, skal arbejdets standses og fundet skal meddeles til ROMU, Frederikssund Museum, Færgelundsvej 1, 3630 Jægerspris (tlf. 46 31 81 49) jf. Museumsloven.
Museet beslutter, hvornår arbejdet kan genoptages.

Afgørelsen kan påklages

Kommunens afgørelser om dispensation eller afslag på dispensation kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ejer/bruger og klageberettigede myndigheder og organisationer jf. NBL § 78 stk. 1. Se Bilag 1 for klagevejledning.

Venlig hilsen

Tina Køel
biolog

Bilag 1: Klagevejledning
Bilag 2: Udpegningsgrundlag
Bilag 3: Luftfoto 1954 og 1995

Undersøgelserapporter, der danner grundlag for projektet

- Basisundersøgelse til evidensbaseret naturforvaltning på Eskilsø, Teknisk rapport fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi nr. 269
- Botanisk notat Eskilsø, 2025 fra WSP

Kopi af afgørelsen er sendt til:

Ansøger, Niels Vorm – Bestyrelsen for Erick og Ingrid Struckmanns
Naturfredningsfond
Nationalpark Skjoldungernes Land, Thomas Vestergaard Nielsen
Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, mail@sgav.dk
Roskilde Museum, Sct. Olsegade 15, 4000 Roskilde. romu@romu.dk

Slots- og Kulturstyrelsen, H. C. Andersens Boulevard 2, 1553 København V. post@slks.dk
Dansk Botanisk Forening, Botanisk Museum, Gothersgade 130, 1123 København K. nbu_sj@botaniskforening.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. dn@dn.dk og frederikssund@dn.dk
Danmarks Ornitologiske Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. natur@dof.dk og frederikssund@dof.dk
Friluftsrådet, Scandiagade 13, 2450 København SV. frederikssund@friluftsradet.dk
Dansk Sportsfiskerforbund post@sportsfiskerforbundet.dk og lbt@sportsfiskerforbundet.dk og nordkysten@sportsfiskerforbundet.dk
Nationalpark Skjoldungernes Land, Ledreborg Allé 2B, 4320 Lejre. npskjold@danmarksnationalparker.dk

Bilag 1. Klagevejledning

Afgørelsen vil blive offentliggjort på kommunens hjemmeside [Frederikssund.dk/fa-indflydelse](https://frederikssund.dk/fa-indflydelse)
Den 26. januar 2026

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagen skal indgives inden 4 uger (23. februar 2026)

Du kan klage via klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med Nem-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Frederikssund Kommune via klageportalen. Du kan læse mere om klagemuligheden samt prisen for at klage på deres hjemmeside [Nævnenes Hus](https://naevnet.hus.dk)

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Frederikssund Kommune. Hvis Frederikssund Kommune fastholder afgørelsen, sender Frederikssund Kommune klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. Se betingelserne for at blive fritaget.

Klagefrist

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Søgsmål

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder efter offentliggørelsen.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 2: Roskilde Fjord og Jægerpris Nordskov

Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område 136 Roskilde Fjord og Jægerpris Nordskov; bestående af habitat område nr H120 Roskilde Fjord og nr. H199 Kongens Lyng, og fuglebeskyttelsesområder nr. 105 Roskilde Fjord, Kattinge Vig og Kattinge sø og nr F107 Jægerpris Nordskov.

Naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget – Natura 2000-plan 2022-27

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr 120			
Natur type nr.	Naturtype		
1110	Sandbanke		
1140	Vadeflade		
1150	Lagune*		
1160	Bugt		
1210	Strandvold med enårige planter		
1220	Strandvold med flerårige planter		
1230	Kystklint/klippe		
1310	Enårig strandvegetation		
1330	Strandeng		
3130	Søbred med småurter		
3140	Kransnålalge-sø		
3150	Næringsrig sø		
3160	Brunvandet sø		
3260	Vandløb		
6120	Tørt kalksandsoverdrev*		
6210	Kalkoverdrev*		
6230	Surt overdrev*		
6410	Tidvis våd eng		
6430	Urtebræmme		
7140	Hængesæk		
7220	Kildevæld*		
7230	Rigkær		
9110	Bøg på mor		
9130	Bøg på muld		
9160	Ege-blandskov		
91D0	Skovbevokset tørvemose*		
91E0	Elle-og askeskov*		
Artskode	Arter		
1014	Skæv vindelsnegl		
1016	Sumpvindelsnegl		
1095	Havlampret		
5380	Eremit*		
1166	Stor vandsalamander		

1393	Blank seglmos		
1903	Mygblomst		
1936	Stellas Mosskorpion		
*Angiver at der er tale om en prioriteret naturtype/art			

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr 105	
Fugle	
Rørdrum (Y)	Knopsvane (T)
Sangsvane (T)	Grågås (T)
Knarand (T)	Skeand (T)
Krikand (T)	Troldand (T)
Hvinand (T)	Lille Skallesluger (T)
Stor skallesluger (T)	Havørn (TY)
Rørhøg (Y)	Blishøne (T)
Klyde (Y)	Sorthovedet måge (Y)
Dværgterne (Y)	Fjordterne (Y)
Havterne (Y)	Rødrygget tornskade (Y)
T= trækfugl/rastefugl Y= ynglefugl	

Bilag 3: luftfoto

Luftfoto 1954

Luftfoto 1995